

מבט אישי

צבא ללא נשק אישי?

קצינים ונגדים אינם מיומנים בתפעול אקדחים, ולכן בוטלה הפקודה המחייבת אותם לשאת אותם. זהו פתרון קל - ושגוי - של הבעיה

הפסיק את מסע ההרג של המחבל הפלסטיני. אילולא היה ברשותו נשק או שלא היה מיומן בתפעולו, היה הפיגוע גובה מחיר דמים גבוה הרבה יותר.

נשיאת אקדח דורשת אימון רציני ואחריות אישית רבה. חוסר מקצועיות או זלזול עלולים לגרום לתאונות, לגניבת הנשק או לשימוש בו שלא כדין. אבל הכשרת קצין או נגד לשאת אקדח ולתפעל אותו כהלכה אינה עניין מורכב יתר על המידה. צה"ל מתמודד בהצלחה רבה עם אתגרים מורכבים הרבה יותר. צריך רק להחליט - ולבצע - שכל קצין וכל נגד יעברו הכשרה מעמיקה בתפעול אקדח ולאחר מכן ישמרו על כשירות באמצעות אימונים תקופתיים קצרים. אימוץ המתווה הזה יביא לתוצאות מעולות - תוצאות שאליהן מחויב צה"ל על פי ערכיו.

אינני קורא להחזיר לתוקפה את הפקודה שמחייבת קצינים ונגדים לשאת נשק אישי. ניתן לוותר על כך, ובלבד שצה"ל יחנך את כל המשרתים בו שעליהם לשאת כל הזמן נשק ולהיות מיומנים בהפעלתו. חינוך נכון יכול בהחלט לבטל את הצורך בפקודה מחייבת אך רק בחינוך אין די. יש לאפשר לכל קצין ולכל נגד לקבל הכשרה ראשונית רצינית ולש-מור על הכשירות באמצעות אימונים תקופתיים במסגרת צבאית.

והכי חשוב: חייבים ללמד את הקצינים ואת הנגדים להפסיק להתייחס לנשיאת נשק בכלל ולאקדח בפרט כאל מטרד מיותר ומסוכן אלא לראות בכך חלק בלתי נפרד מהיותם אנשי כוחות הביטחון.

סיכום

אכן הידע המקצועי של הקצינים ושל הנגדים בתחום התפעול של אקדחים הוא כיום ירוד, אך הרחקת כלי הנשק מידיהם של מי שהפכו את השירות בצבא למקצוע שלהם אינה הדרך הנכונה להתמודד עם הבעיה.

אף להיפטר מהם לגמרי באמצעות מכירתם או באמצעות הפקדתם במשרטה. התוצאה: כיום ניתן לראות רק קצינים ונגדים מעטים שממשיכים לשאת אקדחים. גם אלה שמשרתים ביחידות קרבות נמנעים מכך בדרך כלל זוהי התפתחות מצער: מציאות חיינו לא השתנתה באופן מהותי, וגם היום עלול להתרחש פיגוע בכל מקום ובכל רגע. מי מתאים יותר מקצינים ומנגדים של צה"ל להיות "כוח התערבות" ראשוני בזירת פיגוע? שוטרים? הם מעטים מכדי להתפרס בכל מקום. עובדי חברות שמירה? בזמן האחרון הם הרבה בחדשות בעיקר בגלל שימוש לרעה שהם עושים בכלי הנשק שמופקדים בידיהם.

יש רק דרך אחת להעניק לאזרחים ביטחון אמיתי: לעודד את הנגדים ואת הקצינים - לא לכפות עליהם! - לשאת נשק אישי. כך נקבל כוח תגובה מהירה שמונה אלפי בני אדם שמ-פוזרים בכל רחבי המדינה. צריך רק לוודא שכוח התגובה המהירה הזה יוכשר ויוציא כראוי.

חינוך במקום פקודה

בעבר כבר הוכח יותר מפעם אחת שאדם חמוש ומיומן, שיועד לתפעל את נשקו בצורה מקצועית ולא מהסס לעשות זאת במקרה הצורך, יכול לצמצם באופן משמעותי את הנזק שנגרם בזירת פיגוע. כך היה, למשל, בפיגוע בישיבת מרכז הרב (6 במרס 2008, 8 הרוגים, 9 פצועים): קצין צנחנים חמוש ונחוש - סרן דוד שפירא -

אחריות - החייל יראה עצמו שותף פעיל בהגנה על ביטחון המדינה, על אזרחיה ועל תושביה. **מקצועיות** - החייל ישאף לרכוש את הידע המקצועי ואת המיומנות הנדרשים לביצוע תפקידו ויישם תוך חתירה לשיפור מתמיד של ההישגים האישיים והיחידתיים.

מתוך "רוח צה"ל"

מבוא

לפני כמה שנים פירסמתי ב"מערכות" מאמר שבו ביקרתי את האופן שבו מיושמת הפקודה שמחייבת את הקצינים ואת הנגדים בצה"ל לשאת נשק אישי בלי שהוגדרו דרישות כשירות מינימליות לתפעול הנשק ("אל תתנו להם (אקדחים)", מערכות 393, פברואר 2004). במאמר טענתי שלא זו בלבד שהקצינים והנגדים אינם מקבלים הכשרה ראויה לתפעול האקדחים שאותם הצטוו לשאת (רובם ככולם הסתפקו באימון אחד מדי שלוש שנים - כפי שדורש משרד הפנים) אלא גם רבים מהם נשאו אקדחים באיכות ירודה שלא ענו על הצורך המבצעי שבגינו ניתנה הפקודה קיוויתי שבעקבות המאמר תשונה הפקודה כך שתקבע אילו אקדחים צריכים לשאת הקצינים והנגדים ומהי ההכשרה המינימלית שהם צריכים לעבור. כמו כן קיוויתי שיתקבלו הצעותי שהאחריות להכשרת הקצינים והנגדים לירי באקדח תוטל על צה"ל ושצה"ל ירכוש את האקדחים באופן מרוכז - מה שיבטיח את איכותם ויזיל את עלותם.

שום דבר מכל אלה לא התגשם. תחת זאת בד-צמבר 2005 הוחלט בצה"ל ללכת בדרך הקלה יותר: לבטל את החובה הגורפת שהוטלה על הקצינים ועל הנגדים לשאת נשק אישי.

אסור לוותר על נשיאת נשק

לאחר שבוטלה הפקודה החליטו קצינים ונגדים רבים לאפסן את אקדחיהם - לרוב בבית - או

רב-סרן יגנני לנצמן
מדריך ירי באקדח

